

זְכַתָּה לְעֵלוֹת, עוֹלָה בְּאוֹתוֹ עֲמוּד, עַד שְׁמַגַּעַת עַד הַפֶּתַח הַשְּׁלִישִׁי, וְהוּא נֶגֶד הַרְקִיעַ הַנִּקְרָא זְבוּל. וּמַגַּעַת עַד יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר שָׁם. וְשָׁם הַשּׁוֹמְרִים. זְכַתָּה, פּוֹתַחִין לָהּ הַפֶּתַחִים וְנִכְנָסֶת.

זְכַתָּה לְעֵלוֹת - עוֹלָה בְּאוֹתוֹ עֲמוּד, עַד שְׁמַגַּעַת עַד הַפֶּתַח הַשְּׁלִישִׁי, וְהוּא נֶגֶד הַרְקִיעַ הַנִּקְרָא זְבוּל. וּמַגַּעַת עַד יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר שָׁם. וְשָׁם הַשּׁוֹמְרִים. זְכַתָּה - פּוֹתַחִין לָהּ הַפֶּתַחִים וְנִכְנָסֶת.

לֹא זְכַתָּה, נוֹעְלִים הַשְּׁעָרִים, וְדוּחִים אוֹתָהּ לַחוּץ, וְנוֹטְלִים פִּינְקֶסָה מִמֶּנָּה, וְהַנְּשָׂמָה אוֹמְרָת, (ש"ה"ש ה' ט) מְצֹאוֹנֵי הַשּׁוֹמְרִים הַסּוֹבְבִים בְּעִיר, אֵלּוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרָת, הַשּׁוֹמְרִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר לְמַעְלָה. נִשְׂאוּ אֶת רִידֵי מַעְלֵי - זֶהוּ פִּינְקֶס, סִימָן שְׁלֵה. שׁוֹמְרֵי הַחוּמוֹת, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (ישעיה סב ו) עַל חוּמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם הַפְּקַדְתִּי שׁוֹמְרִים.

לֹא זְכַתָּה - נוֹעְלִים הַשְּׁעָרִים, וְדוּחִים אוֹתָהּ לַחוּץ, וְנוֹטְלִים פִּינְקֶסָה מִמֶּנָּה, וְהַנְּשָׂמָה אוֹמְרָת, (ש"ה"ש ה' ט) מְצֹאוֹנֵי הַשּׁוֹמְרִים הַסּוֹבְבִים בְּעִיר. אֵלּוּ מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרָת, הַשּׁוֹמְרִים בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר לְמַעְלָה. נִשְׂאוּ אֶת רִידֵי מַעְלֵי - זֶהוּ פִּינְקֶס, סִימָן שְׁלֵה. שׁוֹמְרֵי הַחוּמוֹת - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סב) עַל חוּמוֹתֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם הַפְּקַדְתִּי שׁוֹמְרִים.

זְכַתָּה לְעֵלוֹת, נִכְנָסֶת שָׁם בְּאוֹתָן הַשְּׁעָרִים, וּמִשְׁבַּחַת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר לְמַעְלָה. וּמִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל מִקְרִיב אוֹתָהּ לְקַרְבָּן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי חֲזִיָּא, מַה קְרָבָן הוּא זֶה, יְכוּל לֹמַר כְּשֶׁאֵר הַקְרָבָן? אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא: הַקְרָבָה זוֹ הִיא כְּאֵדָם הַמִּקְרִיב דוֹרוֹן לְפָנָי הַמֶּלֶךְ.

זְכַתָּה לְעֵלוֹת - נִכְנָסֶת שָׁם בְּאוֹתָן הַשְּׁעָרִים, וּמִשְׁבַּחַת לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר לְמַעְלָה. וּמִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל מִקְרִיב אוֹתָהּ לְקַרְבָּן. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לְרַבִּי חֲזִיָּא: מַה קְרָבָן הוּא זֶה, יְכוּל לֹמַר כְּשֶׁאֵר הַקְרָבָן? אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא: הַקְרָבָה זוֹ הִיא כְּאֵדָם הַמִּקְרִיב דוֹרוֹן לְפָנָי הַמֶּלֶךְ. וּמִיכָאֵל הוֹלֵךְ עִמָּה, עַד הַפֶּתַח הַרְבִּיעִי וְהַחֲמִישִׁי וְהַשְּׁשִׁי, וְאוֹמַר לְפָנָי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲשֶׁרֵי בְּנִי, בְּנֵי אוֹהֲבֵיךָ אֲבֹרְהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְדִּיקִים הַטּוֹבִים הַזּוֹכִים לָזֶה. עַד שְׁמַגִּיעִים לְשַׁעַר הַשְּׁבִיעִי, שֶׁהוּא עֲרֹבוֹת, וְגִנְזֵי חַיִּים טוֹבִים מְצוּיִים שָׁם, וְכֹל נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים כָּלָם שָׁם, וְנִעְשִׂים מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרָת, וּמְקַלְסִים לְפָנָי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִזְוָנִין מִזֵּיו הַשְּׁכִינָה, אֲסַפְקָלְרִיא הַמְּאִירָה, וְשָׁם הַמְּנוּחָה וְהַנְּחֻלָּה, וְנוֹחַ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁר (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ.

וּמִיכָאֵל הוֹלֵךְ עִמָּה, עַד הַפֶּתַח הַרְבִּיעִי וְהַחֲמִישִׁי וְהַשְּׁשִׁי, וְאוֹמַר לְפָנָי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲשֶׁרֵי בְּנֵי אוֹהֲבֵיךָ אֲבֹרְהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְדִּיקִים הַטּוֹבִים הַזּוֹכִים לָזֶה. עַד שְׁמַגִּיעִים לְשַׁעַר הַשְּׁבִיעִי, שֶׁהוּא עֲרֹבוֹת, וְגִנְזֵי חַיִּים טוֹבִים מְצוּיִין שָׁם, וְכֹל נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים כָּלָם שָׁם, וְנִעְשִׂים מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרָת, וּמְקַלְסִין לְפָנָי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִזְוָנִין מִזֵּיו הַשְּׁכִינָה, אֲסַפְקָלְרִיא הַמְּאִירָה, וְשָׁם הַמְּנוּחָה וְהַנְּחֻלָּה, וְנוֹחַ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁר (ישעיה סד) עֵין לֹא רָאתָה אֱלֹהִים זוֹלָתָךְ.

וְזֶהוּ, אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח נַח אִישׁ צְדִיק תָּמִים.

וְזֶהוּ, אֵלֶּה תוֹלְדוֹת נַח נַח אִישׁ צְדִיק תָּמִים.

מי ראוי להיות בזו ההנאה והמנוחה והמרגוע? מי שהוא איש צדיק תמים. אמר רב פפי, זאת המנוחה למעלה, היא את האלהים התהלך נח, למעלה, ולא למטה.

אלה תולדות נח, ר' אלכסנדראי פתח (תהלים פא) לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר. לא יהיה בך אל זר, זה יצר הרע. ולא תשתחוה לאל נכר, שלא תבעול ארמית.

רבי אלעזר אומר, לא יהיה בך אל זר, שלא תהא נח לכעס. שכל הפועס, כאלו עובד עבודה זרה. דאמר רבי עקיבא, כף הוא דרכו של יצר הרע, היום אומר לך עשה כן, ולמחר אומר לך עבוד עבודה זרה, והולך ועובד.

הוא היה אומר, פעם תלמיד חכם גדול מפלג. במה דברים אמורים, בדברים שהם פנגד הקדוש ברוך הוא, דאמרה תורה (משלי כא ל) אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'. אבל בדברים אחרים אסור לו לכעוס. והרב אצל תלמיד, כדי שיהא מצוי בכבודו ובמוראו מתר. ואצל שאר העם למען יהיה מוראו עליהם לשם שמים, מתר. ושאר אנשים אסור, שאין פעסנותם ליראת שמים.

אמר רבי שמעון, מדת הצדיק, קשה לכעוס, ונח לרצות. וזו המדה גדולה מפולם, ובא הכתוב להורות, אלה תולדות נח, נח בדעתו, נח בדיבורו, נח במהלכו. ומי עושה זה. איש צדיק. וכשמת, אומרים עליו, אי עניו, אי חסיד. תמים היה בדורותיו, ולמאי יזפה, את האלהים התהלך נח, למעלה על כל המעלות.

ויוזר נח שלשה בנים. תאני רבי פרוספדאי, אלו שלשה הנהגות אשר באדם. הנהגת פרוספדאי, אלו שלש הנהגות אשר באדם: הנהגת הנשמה, להיות לו עזר בעבודת בוראו, והיא

בזו ההנאה והמנוחה והמרגוע? מי שהוא איש צדיק תמים. אמר רב פפי, זאת המנוחה למעלה, היא את האלהים התהלך נח, למעלה, ולא למטה.

אלה תולדות נח, רבי אלכסנדראי פתח, (תהלים פא) לא יהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל נכר. לא יהיה בך אל זר - זה יצר הרע. ולא תשתחוה לאל נכר - שלא תבעול ארמית.

רבי אלעזר אומר, לא יהיה בך אל זר - שלא תהא נח לכעס. שכל הפועס, כאלו עובד עבודה זרה. דאמר רבי עקיבא, כף הוא דרכו של יצר הרע: היום אומר לך עשה כן, ולמחר אומר לך עבוד עבודה זרה, והולך ועובד.

הוא היה אומר, פעם תלמיד חכם גדול מפלג. במה דברים אמורים? בדברים שהם פנגד הקדוש ברוך הוא, שאמרה תורה (משלי כא) אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה'. אבל בדברים אחרים אסור לו לכעוס. והרב אצל תלמיד, כדי שיהא מצוי בכבודו ובמוראו - מתר. ואצל שאר העם, למען יהיה מוראו עליהם לשם שמים - מתר. ושאר אנשים אסור, שאין פעסנותם ליראת שמים.

אמר רבי שמעון, מדת הצדיק - קשה לכעס, ונח לרצות. וזו המדה גדולה מפלג. ובא הכתוב להורות, אלה תולדות נח - נח בדעתו, נח בדיבורו, נח במהלכו. ומי עושה זה? איש צדיק. וכשמת, אומרים עליו: אי עניו, אי חסיד. תמים היה בדורותיו, ולמאי יזפה? את האלהים התהלך נח, למעלה על כל המעלות. ויוזר נח שלשה בנים. שנה רבי

הנשמה, להיות לו עזר בעבודת בוראו, והיא הנקראת שם. והנהגת התאוה, והיצר הרע, המנהיג והמחמם את הגוף בדבר עבירות, והיא הנקראת חם. והנהגת היצר טוב, המנהיג את האדם בכל טוב, וליפות מעשיו בתורה וביראת השם, והיא הנקראת יפת. וההנהגה הזו ינהיג האדם להוליכו בדרך חיים.

ומי מעכב ומפסידו. ותשחת הארץ לפני האלהים, זהו הגולם, המפסיד והמשחית את הכל. ועליו אמר שלמה בכתמו, (משלי ו לב) משחית נפשו (דף כז ע"ב) הוא יעשנה. מאי הוא יעשנה, אמר רבי פרוספדאי הגולם יעשנה נשחתת.

דבר אחר אלה תולדות נח, מה פתיב למעלה מהענין, וינחם ה' פי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו. רבי אליעזר אומר, בא וראה שאין כמדת בשר ודם, מדותיו של הקדוש ברוך הוא. מדת בשר ודם, עושה מה שעושה, ולאחר פן מתחרט ומתעצב ממנו, יכול אף הקדוש ברוך הוא פן.

תא שמע, דכתיב (דברים ל טו) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. והזהיר לאדם ואמר, (שם ל יט) ובחרת בחיים למען תחיה. ואם הוא הולך בדרך רע, הוא בעונו ימות. שנאמר, (משלי ה כב) עונותיו ילפדנו את הרשע. פן פתיב, (בראשית ו ה) וירא ה' כי רבה רעת האדם. אמר הקדוש ברוך הוא, אני רואה פי כלם מחוייבים, ואם יכלו ברעתם, הרי יאבד עולמי. פיון שראה לנח ובניו שהיו צדיקים וישאר פליטה בעולם, התנחם ושמח.

ואמר רבי אליעזר, האי וינחם, לשון נחמה הוא. וכן כל וינחם שבתורה לשון נחמה הוא. רואה

הנקראת שם. והנהגת התאוה והיצר הרע, המנהיג והמחמם את הגוף בדבר עבירות, והיא הנקראת חם. והנהגת היצר הטוב, המנהיג את האדם בכל טוב, וליפות מעשיו בתורה וביראת השם, והיא הנקראת יפת. וההנהגה הזו ינהיג האדם להוליכו בדרך חיים.

ומי מעכב ומפסידו? (בראשית ו) ותשחת הארץ לפני האלהים. זהו הגולם, המפסיד והמשחית את הכל. ועליו אמר שלמה בכתמו, (משלי ו) משחית נפשו הוא יעשנה. מה זה הוא יעשנה? אמר רבי פרוספדאי, הגולם יעשנה נשחתת.

דבר אחר, אלה תולדות נח, מה פתיב למעלה מהענין? (בראשית ו) וינחם ה' פי עשה את האדם בארץ ויתעצב אל לבו. רבי אליעזר אומר, בא וראה שאין כמדת בשר ודם מדותיו של הקדוש ברוך הוא. מדת בשר ודם - עושה מה שעושה, ולאחר פן מתחרט ומתעצב ממנו. יכול אף הקדוש ברוך הוא פן?

בא תשמע, שכתוב (דברים ל) ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. והזהיר לאדם ואמר (שם) ובחרת בחיים למען תחיה. ואם הוא הולך בדרך רע - הוא בעונו ימות, שנאמר (משלי ה) עונותיו ילפדנו את הרשע. פן פתיב (בראשית ו) וירא ה' כי רבה רעת האדם. אמר הקדוש ברוך הוא: אני רואה פי כלם מחוייבים, ואם יכלו ברעתם, הרי יאבד עולמי. פיון שראה לנח ובניו שהיו צדיקים וישאר פליטה בעולם, התנחם ושמח.

ואמר רבי אליעזר, מהו וינחם, לשון נחמה הוא. וכן כל וינחם שבתורה לשון נחמה הוא. רואה

נְחֵמָה הוּא. רֹאֵה אֶת הַרְעֵ, וְרֹאֵה אֶת הַטּוֹב, וּמְתַנַּחֵם עִם הַטּוֹב. אָמַר לִיהוָה ר' עֲקִיבָא, לְדַבְרֶיךָ, מֵאִי וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ. אָמַר לִיהוָה, בֵּא וְרֵאֵה מִדַּת רַחֲמָנּוֹתַי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי אִם עַל פִּי שֶׁהִתְנַחֵם לְקַח עֲצָבוֹן עַל אֲבֹדַת הַרְשָׁעִים, שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהָיוּ רְשָׁעִים, אֵינּוּ חֲפִץ בְּמִיתַתָּן, וְלֹא הֵיטֵה שְׂמֵחָה לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאִי דְכַתִּיב, וְנַח מִצָּא חֵן בְּעֵינַי ה'. שְׂמוּ גְרָם, נַח בְּהַפּוּךְ חֵן. וְלָמָּה פָּתַח קְרָא בְּתוֹלְדוֹתָיו תַּחֲלָה, כְּדֵי לְהִרְאוֹת לְעוֹלָם כִּמּוֹ שֶׁהוּא הָיָה צַדִּיק, אִם הָיוּ צַדִּיקִים, וְרֵאוּיֵין לְהִתְיַשֵּׁב הָעוֹלָם מֵהֵם.

וּבְמִנָּה לָן תָּא חֲזִי, כִּינּוֹן שְׂנַכְנָסוּ לְתִיבָה, רָאוּ בְּצַעְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְנִצְטַעְרוּ, וּמִנְעוּ עֲצָמָם מִפְּרִיָה וְרִבְיָה. וְאִם עַל פִּי שֶׁיִּצְאוּ, יִצְאוּ כִּמּוֹ כֵּן. עַד שֶׁרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲשֵׂיהֶם, וְאָמַר, לֹא תִהְיֶה בְּרֵאתִי עוֹלָמִי, וְאַתֶּם פָּרוּ וּרְבוּ, הַזְדַּוּוּגוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם, וְעָשׂוּ פְרִיָה וְרִבְיָה. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, בְּרַכָּם, שְׂנֵאָמַר, וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת נַח וְאֶת בְּנָיו וְגו'.

אֲלֵה תוֹלְדוֹת נַח. רַבִּי פִּנְחָס פָּתַח, (בראשית ו ב) וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה. מֵאַן אֵינּוֹן בְּנֵי הָאֱלֹהִים, בְּנֵי גְדוּלֵי הַדּוֹר. מִלְּמַד שֶׁהָיוּ טוֹבוֹת מְרָאָה, כְּתִיב הִכָּא כִּי טוֹבוֹת הֵנָּה, וְכִתִּיב הֵתָם (שם כד טז) טוֹבֹת מְרָאָה מְאֹד. הָיוּ הוֹלְכוֹת עָרוּמוֹת, וְאַנְשֵׁים הוֹלְכִים עָרוּמִים, וְאֵלּוּ וְאֵלּוּ רֹאִים אֶת עָרוֹתָם, וְנוֹאֲפִים אֵלּוּ אֶת אֵלּוּ. וְלָמָּה נִקְרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים, שֶׁהָיוּ גְבוּרִים גְּדוּלִים עֲנֻקִים.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי, זִמְנָא חֲדָא עֲרַעִית בְּטוֹרָא דְטִינְרָא דְעֵיטָם. וְאַשְׁפַּחִית בְּתָרֵי סְטָרֵי טִינְרָא, תָּרִין גּוֹבְרִין, וְדַמְיִין בְּתָרִין

אֶת הַרְעֵ, וְרֹאֵה אֶת הַטּוֹב, וּמְתַנַּחֵם עִם הַטּוֹב. אָמַר לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא: לְדַבְרֶיךָ, מֵהוּ וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ? אָמַר לוֹ: בֵּא וְרֵאֵה מִדַּת רַחֲמָנּוֹתַי שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי אִם עַל פִּי שֶׁהִתְנַחֵם, לְקַח עֲצָבוֹן עַל אֲבֹדַת הַרְשָׁעִים. שְׂאֵף עַל פִּי שֶׁהָיוּ רְשָׁעִים, אֵינּוּ חֲפִץ בְּמִיתַתָּן, וְלֹא הֵיטֵה שְׂמֵחָה לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵהוּ שְׂכַתּוּב (שם) וְנַח מִצָּא חֵן בְּעֵינַי ה'? שְׂמוּ גְרָם, נַח בְּהַפּוּךְ חֵן. וְלָמָּה פָּתַח הַפְּסוּק בְּתוֹלְדוֹתָיו תַּחֲלָה? כְּדֵי לְהִרְאוֹת לְעוֹלָם, כִּמּוֹ שֶׁהוּא הָיָה צַדִּיק, אִם הָיוּ צַדִּיקִים, וְרֵאוּיֵין לְהִתְיַשֵּׁב הָעוֹלָם מֵהֵם. וּמִנְיֵין לָנוּ? בֵּא וְרֵאֵה, כִּינּוֹן שְׂנַכְנָסוּ לְתִיבָה, רָאוּ בְּצַעְרוֹ שֶׁל עוֹלָם, וּנִצְטַעְרוּ, וּמִנְעוּ עֲצָמָם מִפְּרִיָה וְרִבְיָה. וְאִם עַל פִּי שֶׁיִּצְאוּ, יִצְאוּ כִּמּוֹ כֵּן. עַד שֶׁרָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲשֵׂיהֶם, וְאָמַר: לֹא תִהְיֶה בְּרֵאתִי עוֹלָמִי, וְאַתֶּם פָּרוּ וּרְבוּ, הַזְדַּוּוּגוּ לְנִשְׁוֹתֵיכֶם, וְעָשׂוּ פְרִיָה וְרִבְיָה. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה בְּרַכָּם, שְׂנֵאָמַר (שם ט) וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת נַח וְאֶת בְּנָיו וְגו'.

אֲלֵה תוֹלְדוֹת נַח. רַבִּי פִּנְחָס פָּתַח, (שם) וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה. מֵהֵם אוֹתָם בְּנֵי הָאֱלֹהִים? בְּנֵי גְדוּלֵי הַדּוֹר. מִלְּמַד שֶׁהָיוּ טוֹבוֹת מְרָאָה, כְּתוּב כִּי טֹבֹת הֵנָּה, וְכִתוּב שֶׁם טוֹבֹת מְרָאָה מְאֹד. הָיוּ הוֹלְכוֹת עָרוּמוֹת, וְאַנְשֵׁים הוֹלְכִים עָרוּמִים, וְאֵלּוּ וְאֵלּוּ רֹאִים אֶת עָרוֹתָם, וְנוֹאֲפִים אֵלּוּ אֶת אֵלּוּ. וְלָמָּה נִקְרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים? שֶׁהָיוּ גְבוּרִים גְּדוּלִים עֲנֻקִים.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי, פַּעַם אַחַת נִקְלַעְתִּי לְהַר שֶׁל הַסַּלַּע שֶׁל עֵיטָם, וּמִצָּאתִי בְּשָׁנֵי צַדִּי הַסַּלַּע שְׁנֵי גְבוּרִים, וְדוּמִים בְּשָׂתֵי פִיּוֹת